

Wykaz skrótów 9

Wstęp 15

Rozdział 1

Problematyka granic państwowych i współpracy transgranicznej 23

1.1. Granice państwowe jako przedmiot badań naukowych 23

1.2. Funkcje i negatywny wpływ granic państwowych 37

1.3. Istota współpracy transgranicznej i jej formy instytucjonalno-prawne 49

1.4. Ewolucja współpracy transgranicznej w integrującej się Europie 67

Rozdział 2

Uwarunkowania współpracy w ramach europejskich programów współpracy transgranicznej na granicach Polski 77

2.1. Historyczne uwarunkowania współpracy w ramach europejskich programów współpracy transgranicznej na granicach Polski 77

2.1.1. Współpraca przygraniczna na badanych granicach Polski do 1994 r. 78

2.1.2. Współpraca przygraniczna w ramach programów Phare CBC w latach 1994-2003 85

2.2. Uwarunkowania zewnętrzne współpracy w ramach badanych EPWT na granicach Polski w okresie członkostwa w UE 94

2.3. Koncepcje współpracy transgranicznej w badanych EPWT w latach 2004-2020 121

2.3.1. Ukierunkowanie programów według wyznaczonych celów i głównych działań 121

2.3.2. Ukierunkowanie programów według podziału środków finansowych z EFRR na poszczególne kategorie interwencji 149

Rozdział 3

Modele europejskich programów współpracy transgranicznej w latach 2000-2020 161

3.1. Model EPWT w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Interreg IIIA w latach 2000-2006 162

3.2. Model EPWT w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej w latach 2007-2013 174

3.3. Model EPWT w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej w latach 2014-2020 189

Rozdział 4

Europejskie programy współpracy transgranicznej w świetle koncepcji regionu transgranicznego 209

4.1. Pozytywne efekty, słabości oraz możliwe kierunki zmian europejskich programów współpracy transgranicznej 209

4.2. Zarys koncepcji regionu transgranicznego 230

4.2.1. Pojęcie regionu i wybrane typy regionów 230

4.2.2. Istota regionu transgranicznego i integracji transgranicznej 234

4.2.3. Wymiar instytucjonalny regionu transgranicznego 248

4.2.4. Wymiar relacyjny regionu transgranicznego 255

4.2.5. Wymiar ekonomiczny regionu transgranicznego 262

4.3. Modele EPWT z lat 2000-2020 w świetle koncepcji regionu transgranicznego 272

4.3.1. Model EPWT na lata 2000-2006 w świetle koncepcji regionu transgranicznego 272

4.3.2. Model EPWT na lata 2007-2013 w świetle koncepcji regionu transgranicznego 275

4.3.3. Model EPWT na lata 2014-2020 w świetle koncepcji regionu transgranicznego 277

Rozdział 5

Ramy strategiczne dla przyszłego rozwoju regionów przygranicznych Polski położonych przy wewnętrznych granicach Unii Europejskiej 281

5.1. Kontekst ponadnarodowy przyszłego rozwoju badanych regionów przygranicznych 282

5.2. Krajowe strategie rozwoju a badane regiony przygraniczne 286

5.3. Strategie makroregionalne i strategie wojewódzkie wobec badanych regionów przygranicznych 299

Zakończenie 319

Bibliografia 323

Spis tabel 351

Spis schematów 352

Załącznik 353